

EL DESENVOLUPAMENT PSÍQUIC I LINGÜÍSTIC DE LES PERSONES AFECTADES PER UN DÈFICIT AUDITIU

26970

Unitat de Psicologia Evolutiva i de l'Educació

Departament de Psicologia de l'Educació

Professora: Nuria Silvestre (Teoria)

Cristina Cambra (Teoria, pràctiques i Docència tutoritzada)

Àngels Mies (Pràctiques i Docència Tutoritzada)

OBJECTIUS

L'objectiu principal de l'assignatura és donar eines per detectar i diagnosticar les dificultats que es produeixen en l'adquisició del llenguatge i en el desenvolupament psíquic en infants amb sordesa. A més, es proporcionen criteris bàsics per l'orientació de la intervenció educativa.

TEMARI

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Classificació de les dificultats i trastorns en l'adquisició del llenguatge oral.

2. LA SORDESA

2.1 Definició i etiologia.

2.2 Graus i tipus de sordesa.

2.3 Detecció i diagnosi de la sordesa.

2.4 Els ajuts tecnològics.

3. ELS DIFERENTS MODES DE COMUNICACIÓ DE LES PERSONES SORDES

3.1 L'adquisició del llenguatge oral: l'educació auditiva i la lectura labial.

3.2 El mètode verbotonal.

3.3 El sistema de la apraula complementada.

3.4 El llenguatge de signes, la dactilologia i el mètode bimodal.

3.5 El mètode bilingüe.

4. EL DESENVOLUPAMENT COMUNICATIU I COGNOSCITIU DE LA CRIATURA SORDA DURANT ELS PRIMERS ANYS DE VIDA.

4.1 Etapes del desenvolupament comunicatiu i senyals d'alerta.

4.2 Els estils comunicatius dels adults.

4.3 El desenvolupament de la funció simbòlica: el joc simbòlic.

5. LES MODALITATS D'ESCOLARITZACIÓ.

5.1 L'escola especial

5.2 L'escola integradora.

6. EL DESENVOLUPAMENT PSÍQUIC I LINGÜÍSTIC DE L'ALUMNAT SORD.

6.1 El desenvolupament de les dimensions del llenguatge.

6.2 L'exploració del desenvolupament cognoscitiu.

- 6.3 El desenvolupament socio-afectiu: la construcció de la identitat i l'autoconcepte.
- 7. L'APROPIACIÓ DE LA LLENGUA ESCRITA DE L'ALUMNAT AMB SORDESA.**
- 7.1 L'accès al lèxic escrit.
- 7.2 La comprensió i producció de textos.
- 8. LA INTEGRACIÓ SOCIO-LABORAL DE LA PERSONA SORDA. LES BARRERES COMUNICATIVES.**

PRÀCTIQUES

L'objectiu de les pràctiques és il·lustrar alguns dels aspectes representatius de la especificitat de la sordesa. Les pràctiques es realitzaran a l'aula a partir de l'anàlisi i discussió de protocols, documents audiovisuals, etc.

Les pràctiques es basaran en els següents continguts: classificació del tipus de sordes, interaccions de la criatura sorda amb l'adult, assessorament familiar, avaluació del llenguatge oral, desenvolupament cognoscitiu, identitat de l'adolescent sord, dificultats en l'adquisició de la llengua escrita, adaptacions del professorat a l'aula.

DOCÈNCIA TUTORITZADA

La Docència Tutoritzada, optativa per l'alumnat, contemplarà dues opcions:

- Col.laboració en una recerca sobre l'avaluació de l'alumnat sord de Catalunya.
- Anàlisi i desenvolupament d'un cas pràctic que es proposarà en les sessions presencials i que es realitzaran a les aules de la Facultat. Aquestes sessions presencials poden oscil·lar entre tres o quatre, en funció del nombre d'alumnes.

En ambdòs casos, les hores de dedicació no serà superior a 15 hores.

La participació i implicació en una de les dues propostes esmentades podrà tenir-se en compte com element qualitatiu de ponderació respecte a l'avaluació final de l'assignatura.

AVALUACIÓ

L'avaluació de la teoria es farà mitjançant un examen d'elecció múltiple.

L'avaluació de les pràctiques consistirà en una prova d'anàlisi de diferents casos pràctics que es realitzarà el mateix dia de l'examen teòric i es tindrà en compte per ponderar la nota final de l'assignatura.

ASSIGNATURES DE LLIURE ELECCIÓ RECOMANADES

Facultat de Ciències de l'Educació:

21973 Didàctica i Desenvolupament Curricular.

22014 Bases Psicopedagògiques per a l'Educació en la Diversitat.

22018 Aspectes Didàctics i organitzatius per a l'Educació en la Diversitat.

23193 Organització Escolar i Atenció a la Diversitat.

BIBLIOGRAFIA

- Belinchón, M.; Riviere, A. i Igoa, J.M. (1992). *Psicología del lenguaje. Investigación y Teoría*; Trotta. Madrid.
- Bosch, L. (1984). *El desarrollo fonológico infantil: una prueba para su evaluación*. En SIGUÁN,M. *Estudios sobre Psicología del lenguaje infantil*. Piramide. Madrid.
- Marchesi, A. (1987). *El desarrollo cognitivo y lingüístico de los niños sordos*. Alianza Editorial. Madrid.
- Marschark, M. (1993). *Psychological Development of Deaf Children*. Oxford University Press. New York.
- Rondal, J.A. i Seron, X.(1985). *Trastornos del lenguaje* .3 tomos. Paidos. Barcelona.
- Silvestre, N. (1988). "El niño con déficit auditivo" en SASTRE,G y MORENO,M (Dir.). *Enciclopedia Práctica de pedagogía*. Ed. Planeta 6, 320-336.
- Silvestre, N (1991). "Las interacciones del profesor con el adolescente sordo profundo en el aula regular con oyentes". Revista de logopedia y audiología XI., 3, 170-177.
- Silvestre,N; Cambra,C.; Laborda,C.; Mies,A.; Ramspott,A; Rosich,N.; Serrano,C; Valero,J. (1998). *Sordera. Comunicación y Aprendizaje*. Ed.Masson. Barcelona.
- Torres,S. (1995). *Deficiencia auditiva. Aspectos psicoevolutivos y educativos*. Ed.Aljibe.Málaga.
- Wood, D., Wood, H., Griffiths, A. i Howarth, I. (1986). *Teaching and talking with Deaf Children*.John Wiley & sons. Chichester.
- Yule, W. & Rutter, M. (1987). *Language Development and Disorder*. Mac Keith Press. Oxford.